

RÓŻNE DROGI PROWADZĄ DO RZYMU

Bogactwo koncepcji, myśli i postaw,
prowadzących do zdrowia człowieka.

V SPOTKANIE NAUKOWE PTTMH
19 marca 2022

organizatorzy

Polskie Towarzystwo Terapii Manualnej Holistycznej
Centrum Terapii Manualnej
Instytut Rakowskiego

patronat

Instytut Nauk o Zdrowiu
Katedra Higieny i Epidemiologii UM w Zielonej Górze

patronat medialny

Rehabilitacja w praktyce

partnerzy

TU INTER Polska S.A.
Puromedica

www.pttmh.org

Rehabilitacja

w praktyce

Sierosław, ul. Leśna 1, 62-080 Tarnowo Podgórne
e-mail: pttmh@ctmrakowski.pl; tel. 61 814 79 00

słowo wstępne

Szanowni Państwo!

Zapraszamy na **V Spotkanie Naukowe PTTMH p.t. „Różne drogi prowadzą do Rzymu. Bogactwo koncepcji, myśli i postaw prowadzących do zdrowia człowieka”**. Organizatorami tegorocznego Spotkania, oprócz Polskiego Towarzystwa Terapii Manualnej Holistycznej są: Centrum Terapii Manualnej oraz Instytut Rakowski-go, natomiast patronat nad wydarzeniem objął Uniwersytet Zielonogórski, Instytut Nauk o Zdrowiu, Collegium Medicum – Katedra Higieny i Epidemiologii.

Po raz kolejny będziemy mieli okazję spotkać się, by wspólnie wysłuchać niezwykle ciekawych wystąpień prelegentów reprezentujących różne specjalności medyczne, różne systemy terapeutyczne, różne postawy wobec zdrowia człowieka. Każda z zaproszonych do przedstawienia swoich poglądów osób jest praktykiem, fachowcem i jednocześnie poszukiwaczem najlepszych rozwiązań w dziedzinie zdrowia, badaczem zjawisk związanych z funkcjonowaniem organizmu ludzkiego.

Zarówno temat wiodący Spotkania, jak i wybór prelegentów są kontynuacją misji ś.p. dr. Andrzeja Rakowskiego propagującej całościowe, holistyczne postrzeganie człowieka oraz zapraszającej do integracji środowisk medycznych. Andrzej Rakowski podkreślał znaczenie nieustannego przepływu informacji między poszczególnymi sferami osobowości człowieka, traktując je za prof. Włodzimierzem Sedlakiem, jako układ obwodów regulacji. W układzie tym niezwykle ważną rolę odgrywa sfera parietalna (narząd ruchu), jednak inne sfery np. psychiczno-duchowa czy płynów ustrojowych mają równie ważne znaczenie. Tylko równowaga między wszystkimi sferami może zapewnić człowiekowi zdrowie. Dlatego obok wykładu na temat chirurgii kręgosłupa i rdzenia kręgowego pojawi się wykład o holistycznym podejściu do chorób skóry, a następnie o roli histaminy w procesach zachodzących w organizmie człowieka. Doświadczenia zawodowe neurochirurga i radiologa pozwolą określić tzw. „czerwone flagi” w pracy terapeuty manualnego i każdego zajmującego się zdrowiem człowieka. Poznamy podstawy koncepcji Pięciu Układów Regulacyjnych FRSc (Five Regulatory Systems concept), a także Medycyny Manualnej Mięśniowo - Szkieletowej według Praskiej Szkoły Koncepcji K. Lewita. Wykład na temat założeń Terapii Manualnej Rakowskiego uzasadni znaczenie narządu ruchu i rolę stresu dla osobowości człowieka.

Ostatnia część spotkania będzie poświęcona postaci ś.p. dr. Andrzeja Rakowskiego. Pragniemy wspólnie wspominać naszego Nauczyciela, Mentora, Przyjaciela. Obejrzeć zdjęcia i filmy, przypomnieć sobie własną historię z Nim związaną i podzielić się tym wspomnieniem z innymi. Zapraszamy absolwentów Kursów Terapii Manualnej Rakowskiego, a także fizjoterapeutów, lekarzy, wszystkich, którzy kiedykolwiek mieli kontakt czy współpracowali z Andrzejem Rakowskim. Zapraszamy także tych, którzy nigdy się z Nim nie spotkali, a jednak poznali Jego koncepcję dzięki książkom, które napisał, wykładom, które wygłosił, czy materiałom, które opracował.

Szczegółowy program Spotkania znajdziecie Państwo poniżej. Serdecznie zachęcamy do uczestnictwa w tym wyjątkowym wydarzeniu.

w imieniu Organizatorów

dr n. med. Janina Słobodzian-Rakowska

prof. dr hab. n. med. Jerzy T. Marcinkowski

program

- 11:00** **powitanie Gości, otwarcie Spotkania Naukowego**
prof. dr hab. med. Jerzy T. Marcinkowski
prof. dr hab. med. Andrzej Radek
prof. dr hab. n. med. i n. kf. Zbigniew Śliwiński
- 11:15 - 11:45** **Meandry chirurgii kręgosłupa wczoraj, dziś i jutro - okiem neurochirurga.**
prof. dr hab. med. Andrzej Radek
- 11:45 - 12:15** **Histamina - mediator o wielu twarzach.**
dr n. med. Mirosława Gałęcka
- 12:15 - 12:45** **Holistyczne podejście w terapii chorób skóry.**
dr n. med. Agnieszka Zawirska
- 12:45 - 13:15** **Najczęstsze schorzenia kręgosłupa i związane z tym problemy w doborze dalszej terapii.**
dr n. med. Grzegorz Jastalski
- 13:15 - 13:35** **dyskusja**
- 13:35 - 14:35** **przerwa obiadowa**
- 14:35 - 15:05** **Wszystkie drogi prowadzą do...**
dr n. med. Andrzej Sadowski, mgr Elżbieta Sadowska
- 15:05 - 15:35** **Koncepcja Pięciu Układów Regulacyjnych FRSc (Five Regulatory Systems concept).
Bazowe cechy diagnostyki w FRSc.
Klasyfikacja podejścia do terapii wg FRSc.**
lek. med. Radosław Składowski
- 15:35 - 16:05** **Terapia Manualna Rakowskiego czyli, co Andrzej Rakowski pozostawił swoim uczniom.**
dr n. med. Janina Słobodzian-Rakowska, dr n. o zdr. Magdalena Tomczak
- 16:05 - 16:35** **Terapia Manualna Rakowskiego. Narząd ruchu w stresie.**
dr n. o zdr. Bogumiła Dampc, mgr Danuta Sokołowska
- 16:35 - 16:55** **dyskusja**
- 16:55 - 17:10** **prelekcja firmowa**
- 17:10 - 17:20** **przerwa**
- 17:20 - 18:20** **sesja wspomnieniowa poświęcona dr. Andrzejowi Rakowskiemu**
moderator: prof. dr hab. n. med. i n. kf. Zbigniew Śliwiński
mgr Roman Kozłowski
- 18:20 - 18:35** **podsumowanie i zakończenie Spotkania**
prof. dr hab. med. Jerzy T. Marcinkowski
prof. dr hab. med. Andrzej Radek
prof. dr hab. n. med. i n. kf. Zbigniew Śliwiński
- 19:00 - 23:00** **uroczysta kolacja**

dr hab. n. med. Andrzej Radek, prof. nadzw. UM w Łodzi

Urodzony w 1946 r., absolwent Wydziału Lekarskiego Wojskowej Akademii Medycznej (WAM) w Łodzi, w 1969r., uczeń Profesora Jana Haftka. W latach 1983 – 2016 płk prof. dr hab. n. med., Kierownik Kliniki Neurochirurgii WAM, a następnie po połączeniu WAM z AM i zmianie nazwy, Kliniki Neurochirurgii, Chirurgii Kręgosłupa i Nerwów Obwodowych, prof. zw. UM w Łodzi. Od 2016 r. konsultant USK im WAM

W latach 2000-2005 r Prezes Polskiego Towarzystwa Neurochirurgów (PTNch), Członek Honorowy PTNch. Współtwórca i założyciel Polskiej Szkoły Neurochirurgii PTNch dla młodych neurochirurgów. Współzałożyciel i przez dwie kadencje Wiceprezydent Polskiego Towarzystwa Chirurgii Kręgosłupa (PTChK). Stanowiska funkcyjne w towarzystwach międzynarodowych: Europejskie Stowarzyszenie Towarzystw Neurochirurgicznych (EANS), Światowa Federacja Towarzystw Neurochirurgicznych (WFNS), Światowe Towarzystwo Chirurgii Kręgosłupa (WS), Akademia Euroazjatycka Neurochirurgiczna (AEN).

MEANDRY CHIRURGII KRĘGOSŁUPA WCZORAJ, DZIŚ I JUTRO - OKIEM NEUROCHIRUGA.

Chirurgia chorób kręgosłupa i rdzenia to jeden z istotnych nurtów działalności neurochirurgów. Jako przedstawiciel trzeciej generacji polskich neurochirurgów od lat obserwuję dynamiczną ewolucję w podejściu i możliwościach leczenia chorób i urazów kręgosłupa. Bez wątplenia, przełomem było wprowadzenie diagnostyki obrazowej oraz nowych sposobów instrumentacji operowanego kręgosłupa. Pomimo tak olbrzymiego niekwestionowanego postępu każdy z nas spotyka się z trudnymi przypadkami, gdzie postawienie rozpoznania, a tym samym dobór właściwej metody leczenia stają się problemem. Czasem wprowadzanym nowym technikom zabiegowym towarzyszy wątpliwość czy jest to właściwy nowy sposób myślenia, przejściowa moda czy konieczność. Trudne przypadki pobudzają do nowatorskich poszukiwań, a ich rozwiązanie, poza naukową refleksją sprawia osobistą satysfakcję. Takie właśnie było credo życia zawodowego Doktora Andrzeja Rakowskiego. Spostrzeżenia ze swoich oryginalnych wieloletnich dociekań diagnostycznych i rozległej działalności praktycznej zawarł w swoich uznanych książkach i podręcznikach. Podobnie konferencje naukowe wykreowanego przez Doktora Andrzeja Rakowskiego Polskiego Towarzystwa Terapii Manualnej Holistycznej gromadziły liczne grono fizjoterapeutów oraz reprezentantów innych specjalności. Szczególną uwagę skupiano na roli narządu ruchu zarówno w generowaniu objawów choroby, jak też w procesie zdrowienia. Te wielospecjalistyczne spotkania często z udziałem gości zagranicznych były zaczynem do holistycznego spojrzenia na problem leczenia zespołów bólowych kręgosłupa. Tylko niezależne światłe umysły czynią postęp potrafiąc z konsekwencją obronić i wdrożyć do praktyki swoje oryginalne spostrzeżenia naukowe wykraczające czasem poza sferę poznania aktualnie uznanej wiedzy.

W neurochirurgii, gdzie relatywnie często spotykamy się z ubytkowymi objawami neurologicznymi, rehabilitacja i fizykoterapia bardzo wcześnie stały się nierozłączną składową procesu leczenia. Pryncypia te, od początku były podkreślane w działalności Sekcji Neuroortopedii Polskiego Towarzystwa Neurochirurgów kreowanej przez Profesora Jana Haftka i jego uczniów. Swoistym novum w naszej działalności, na początku lat 80-tych był udział reprezentatywnego grona specjalistów zajmujących się problematyką leczenia chorób i urazów kręgosłupa: neurochirurgów, ortopedów, rehabilitantów, fizjoterapeutów i elektrodiagnostów. Bardzo ważnym okazał się udział przedstawicieli nauk technicznych Profesora dr inż. Romualda Będzińskiego, eksperta w dziedzinie biomechaniki kręgosłupa oraz Doktora inż. Lechosława Ciupika, kreującego z powodzeniem nowe możliwości instrumentacji operowanego kręgosłupa. Stwarzało to szansę na wymianę myśli i osobistych doświadczeń. Takie holistyczne podejście do tej problematyki było w owym czasie pionierskie nie tylko w Polsce ale i za granicą. Efektem końcowym wynikającym z tej działalności było powołanie Polskiego Towarzystwa Chirurgii Kręgosłupa.

Obserwowany obecnie rozwój technik obrazowania i coraz bardziej wyszukanych metod instrumentacji skłania do refleksji jaka będzie przyszłość chirurgii kręgosłupa i czy roboty mają szansę nas zastąpić?. Patrząc na tak dynamiczny rozwój technik świata wirtualnej rzeczywistości uważam, że taka przyszłość jest nieunikniona.

Jednak bez względu na postępy technologiczne podstawą sukcesu terapeutycznego jest i będzie spełnienie podstawowych kanonów leczenia operacyjnego: dekompresja struktur nerwowych, stabilizacja i fizjoterapia. Należy wierzyć, że rola lekarza chirurga oraz fizjoterapeuty będzie nadal niezbędna.

dr n. med. Mirosława Gałęcka

Absolwentka Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu. Od 2006 roku prowadzi w Poznaniu Instytut Mikroekologii oferujący kompleksową diagnostykę przewlekłych dolegliwości, u podstaw których leży dysbioza jelitowa oraz przewlekły stan zapalny.

Jest lekarzem specjalistą chorób wewnętrznych o szerokim spektrum zainteresowań i holistycznym podejściu do pacjenta. W swej praktyce kieruje się zasadą, że zdrowie zaczyna się w jelitach. Na bazie wieloletniego doświadczenia jest specjalistką w prowadzeniu terapii probiotycznej/mikrobiologicznej oraz diety spersonalizowanej.

Współautorka i redaktor książki „Dieta w chorobach autoimmunologicznych”, „Zespół jelita nadwrażliwego” wyd. PZWL, „Nawracające infekcje” wyd. Galaktyka. Ostatnia książka jej autorstwa pod tytułem „Dysbioza jelitowa” ukazała się w PZWL na jesieni 2021.

HISTAMINA - MEDIATOR O WIELU TWARZACH.

Stosunkowo niedawno odkrytym typem nadwrażliwości pokarmowej jest nietolerancja aminy biogennej - histaminy. O jej wielu twarzach i jej roli w organizmie powiem w moim wystąpieniu. Histamina jest fizjologicznie wytwarzana w ludzkim organizmie oraz przyjmowana z żywnością. O nietolerancji histaminy mówimy, gdy ilość opisywanej aminy w organizmie przekroczy próg tolerancji. Wynika to najczęściej ze zmniejszenia ilości bądź aktywności enzymu rozkładającego histaminę - oksydazy diaminowej (DAO), przy jednoczesnej wysokiej zawartości histaminy w spożywanej w pokarmach. Objawy nietolerancji histaminy są zróżnicowane i mogą występować z różnym nasileniem, aż do sytuacji zagrożenia życia (wstrząs anafilaktyczny).

Do typowych objawów zaliczamy, przypominające reakcję alergiczną, wodnisty katar czy zaczerwienienie i świąd skóry. Równie często opisywana nadwrażliwość objawia się migrenami, zaburzeniami rytmu serca, bolesnymi menstruacjami, pokrzywką oraz dolegliwościami ze strony przewodu pokarmowego (biegunka, bóle brzucha). Objawy nietolerancji histaminy u pacjenta wyzwała nie tylko spożycie pokarmów bogatych w aminę, ale również inhibitorów DAO bądź stymulatorów produkcji aminy. Są to przede wszystkim produkty przetworzone, przeznaczone do dłuższego przechowywania i dojrzewające, podsuszane wędliny, sery, ryby i owoce morza oraz wybrane owoce i warzywa. Bogatym źródłem histaminy są napoje alkoholowe, szczególnie czerwone wino. Zdiagnozowanie nietolerancji histaminy jest trudne, gdyż towarzyszące jej reakcje sugerują występowanie alergii pokarmowej. Osoba nietolerująca histaminy musi stosować się do wytycznych niskohistaminowej diety eliminacyjnej bądź przyjmować suplementy diety zawierające egzogenną diaminooksydazę, uzupełniając tym samym niedobory enzymatyczne w organizmie.

Histamina ważna jest nie tylko w generowaniu dolegliwości związanych z układem pokarmowym, ale również u pacjentów z wieloma innymi schorzeniami.

dr n. med. Agnieszka Zawirska

Lekarz, specjalista dermatologii i wenerologii. W roku 1999 ukończyła studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Przez wiele lat pracowała na Oddziale Chorób Skóry Szpitala Wojewódzkiego w Poznaniu oraz w Zakładzie Mikologii Lekarskiej na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu. Na przestrzeni lat, przyjmowała pacjentów w kilku poradniach dermatologicznych w Poznaniu i oko-licach. W swojej pracy stara się holistycznie podchodzić do pacjenta. Jak sama mówi: "Skóra jest bowiem narządem, na którym manifestują się różne zaburzenia wewnętrzne, tak więc leki działające wyłącznie miejscowo na skórę często przynoszą poprawę na krótki czas, a holistyczne podejście ma szczególne znaczenie przy diagnozowaniu i leczeniu chorób przewlekłych".

W latach 2014-2017 mieszkała w Seattle w Stanach Zjednoczonych, gdzie rozwijają się nowe, zintegrowane podejścia do medycyny, łączące osiągnięcia medycyny zachodniej z naturalnymi, alternatywnymi sposobami terapii, takimi jak indywidualnie dobrane zioła, suplementy oraz zmiany diety i stylu życia. Uczestniczyła w wykładach i kongresach organizowanych przez znany ośrodek medycyny naturalnej Bastyr University oraz Instytut Medycyny Integracyjnej (IMI).

Poszukując dogłębnych przyczyn problemów dermatologicznych zainteresowała się medycyną funkcjonalną, której założeniem jest diagnozowanie pierwotnych zaburzeń fizjologii i biochemii będących u podstaw chorób przewlekłych oraz naprawa tych zaburzeń. Została członkiem amerykańskiego Instytutu Medycyny Funkcjonalnej (IFM).

HOLISTYCZNE PODEJŚCIE W TERAPII CHOROÓB SKÓRY.

Mimo ogromnych osiągnięć współczesnej medycyny, możliwości ratowania ludzkiego życia, nowoczesnych leków, przeszczepów narządów, zaawansowanych metod diagnostycznych, nadal ogromna część społeczeństwa boryka się z przewlekłymi chorobami, wobec których wielu bardzo doświadczonych specjalistów pozostaje bezradna. Jakość życia takich pacjentów jest znacznie obniżona, ich dolegliwości nie pozwalają im w pełni cieszyć się życiem, a często słyszą, że ich choroby są nieuleczalne lub wręcz zostają uznanych za hipochondryków.

Mówi się, że skóra jest zwierciadłem organizmu, to znaczy, że szereg zaburzeń wewnętrznych uwidacznia się na skórze. Przykładem często opisywanym w podręcznikach dermatologii jest obumieranie tłuszczowe czy obrzęk twardzinowy w cukrzycy. Znanie są zmiany skórne w licznych schorzeniach narządowych, np. w chorobach wątroby, nerek czy zaburzeniach hematologicznych. Jednak problemy takie występują rzadko i nie u każdego pacjenta z daną chorobą, często dotyczą bardzo zaawansowanych postaci choroby. Niekiedy występują zmiany niespecyficznie, nieopisane jako konkretna jednostka chorobowa – bywają wówczas bagatelizowane, a są ważnym sygnałem, że coś wewnątrz przebiega nieprawidłowo.

Jedynym skutecznym sposobem na leczenie pacjentów, zwłaszcza przewlekłe chorych, jest holistyczne podejście. Leczenie całego człowieka, z uwzględnieniem złożoności jego emocji, przeżyć, indywidualnością biochemiczną. Patrząc całościowo, nie prowadzimy terapii choroby, a osoby chorej. Leczenie w podejściu holistycznym koncentruje się na przyczynach zatem, a nie na objawach, jak to ma miejsce w dużej części powszechnego modelu opieki zdrowotnej. Ważna też jest współpraca różnych specjalistów, lekarza, psychologa, dietetyka lub fizjoterapeuty, w zależności od indywidualnej sytuacji pacjenta.

Na wykładzie przedstawię doświadczenia własne w terapii chorób skóry, w oparciu również o literaturę fachową.

dr n. med. Grzegorz Jastalski

Urodzony w Gdańsku w 1962 roku. Studia na Akademii Medycznej w Gdańsku zakończone dyplomem lekarskim w 1987r. W czasie stażu przedspecjalizacyjnego oraz nieprzerwanie od roku 1988 do chwili obecnej pracuje w Oddziale Neurologii WSzZ w Elblągu. W 1996 roku przez okres 3 miesięcy pracował w Oddziale Neurochirurgii w Altonie w Hamburgu. W latach 1996 -1999 uczestniczył w cyklu kursów Europejskiego Towarzystwa dla Młodych Neurochirurgów (EANS): Alborg-Dania, Southampton-Anglia, Barcelona- Hiszpania, Madera -Portugalia.

W 2001 roku obronił pracę doktorską p.t. "Określenie odległości pomiędzy drugą gałęzią nerwu trójdzielnego, a przednią i przysrodkową pętlą tętnicy szyjnej wewnętrznej w obrębie zatoki jamistej". Promotorem był Prof. Paweł Słoniewski z AMG.

W 2003 roku odbył 3 tygodniową wizytę w Klinice Neurochirurgii w Lublanie w Słowenii u Prof. Vnko Dolenca - specjalisty chirurgii podstawy czaszki. W 2004 roku 3 tygodniowy pobyt w Klinice Neurochirurgii w Helsinkach w Finlandii u Prof. Juhy Hernesniemi - specjalisty chirurgii tętniaków śródczaszkowych.

W latach 2004-2006 odbył kurs Terapii Manualnej Holistycznej w Centrum Terapii Manualnej dr. Andrzeja Rakowskiego w Sierosławiu, który zakończył egzaminem w 2007r.

W codziennej praktyce lekarza łączy terapię neurochirurgiczną i manualną.

NAJCZĘSTSZE SCHOROZENIA KRĘGOSŁUPA I ZWIĄZANE Z TYM PROBLEMY W DOBORZE DALSZEJ TERAPII.

Autor podejmuje próbę wyjaśnienia bezwzględnych, względnych i braku wskazań do operacji w kilku najczęściej spotykanych schorzeniach kręgosłupa (na podstawie materiału własnego). Analizuje konsekwencje odstąpienia od operacji z różnych przyczyn. Zwraca uwagę na szczególnie niepokojące dla przyszłości chorego objawy, które powinny pilnie sprowokować konsultację neurochirurgiczną i decyzję o operacji.

dr n. med. Andrzej Sadowski

Lekarz, specjalista rehabilitacji w chorobach narządu ruchu, chirurg, dyplomowany instruktor terapii manualnej wg praskiej szkoły prof. Karela Lewita. 10 lat pracy w Instytucie Reumatologii w Warszawie w Zakładzie Rehabilitacji. W roku 1994 uzyskał tytuł doktora nauk medycznych na podstawie pracy o tematyce związanej z symptomatologią bólów kręgosłupopochodnych. Współpracował prowadząc wykłady na Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie z prof. Andrzejem Seyfriedem.

Od roku 1980 zgłębia tajniki medycyny manualnej przechodząc wszystkie stopnie szkolenia, do instruktora tego kierunku włącznie. Szkolił się w Polsce, Niemczech, Czechach. Współprowadził szkolenie w obsadzie międzynarodowej (prof. Karel Lewit, prof. Vladimir Janda). Stosuje i uczy metody terapii manualnej, jako części składowej procesu usprawniania leczniczego. Wyszkolił kilkaset osób na kursach podyplomowych akredytowanych przez Polskie Towarzystwo Fizjoterapii i Polskie Lekarskie Towarzystwo Medycyny Manualnej. Organizator międzynarodowych szkoleń w Polsce z udziałem cenionych lekarzy i fizjoterapeutów z zagranicy.

W latach 2004-2006 udzielał się w Komisji Logistycznej Federacji Międzynarodowej Medycyny Manualnej (FIMM). Był wieloletni Wiceprezes Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Medycyny Manualnej. Redaktor naukowy i tłumacz podręczników z zakresu rehabilitacji i jej gałęzi - terapii manualnej. Największą wagę przywiązuje do faktu iż jest lekarzem łączącym wiedzę z praktyką.

mgr Elżbieta Sadowska

Fizjoterapeutka, absolwentka Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Organizatorka i Kierowniczka Zakładu Rehabilitacji w Ziębicach. Podobną rolę pełniła przy tworzeniu i pracy Przychodni Rehabilitacji S.P.Z.O.Z. dla Pracowników Wojska w Warszawie oraz pionu Rehabilitacji (Pracownia Fizjoterapii, Oddział Dzienny Rehabilitacji, Oddział Rehabilitacji Dziecięcej) w Szpitalu Mazowieckim w Garwolinie, którą to funkcję sprawuje aktualnie. Wieloletnia kierująca Przychodnią Rehabilitacji „Remedica” w Warszawie. Zaangażowana czynnie w ramach działalności leczniczej, dużą rolę przywiązywała kierunkowi szkoleń w zakresie medycyny manualnej według koncepcji praskiej prof. Karela Lewita.

Wiedzę opartą o doświadczenie i przekazane praktyczne umiejętności w prowadzeniu zajęć, którą nabyła podczas kilkuletniej ścisłej współpracy z czołową czeską instruktorką medycyny manualnej mgr. Verą Verchozinową dzieli się do dnia dzisiejszego współprowadząc szkolenia wraz z dr. Andrzejem Sadowskim. Należy do Polskiego Towarzystwa Fizjoterapii oraz Polskiego Towarzystwa Lekarskiego Medycyny Manualnej.

Szczególnym kierunkiem zainteresowań mgr Elżbiety Sadowskiej są zagadnienia patologii układu stomatognatycznego i terapii stawów skroniowo-żuchwowych.

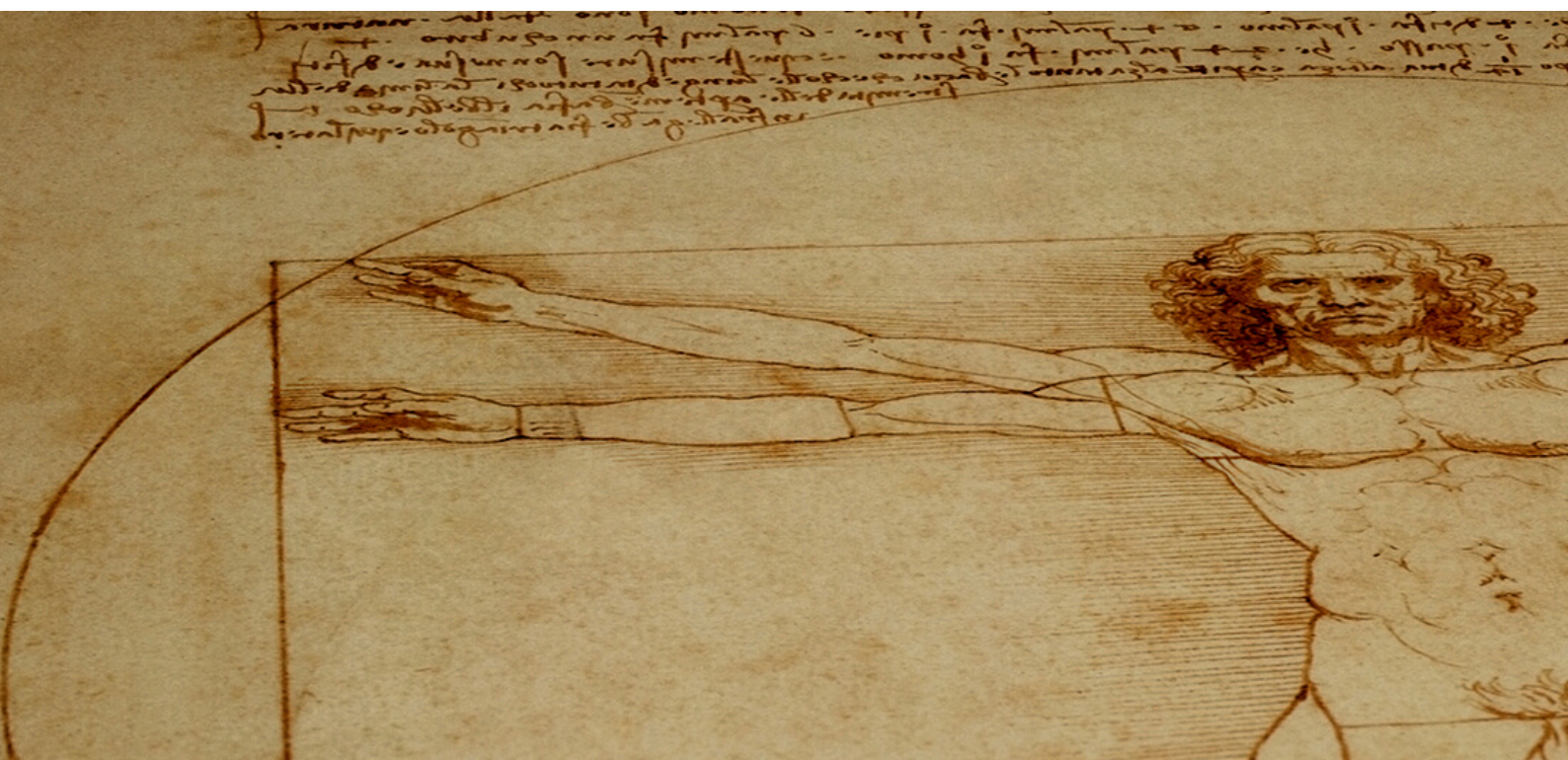
WSZYSTKIE DROGI PROWADZĄ DO...

Wielu znawców problematyki schorzeń organizmu ludzkiego zastanawiało się nad istotą określonego stanu patologii. Pojęcie tak szerokie prowokowało do zadawania całego ciągu pytań. Ich logiczny ciąg spisali wielcy tego świata i nie medycy. W wystąpieniu posłużymy się schematem rozwoju myśli ludzkiej, który zostawił w postaci uszeregowanych pytań-kluczy potomnym prof. Andrzej Seyfried.

Schemat ów wpisuje się on doskonale w procesy myślowe wielkich twórców z obszaru medycyny. Śledząc ich dzieła można zauważyć, iż tworząc autorskie koncepcje dotyczące diagnostyki i terapii zadawali sobie podobne pytania odnośnie konkretnych stanów chorobowych napotkanych w organizmie człowieka. Jedni skupiali się na wąsko ujętym problemie np. dysfunkcji określonej części narządu ruchu, drudzy zaś postrzegali szereg dysfunkcji jako ciąg zdarzeń i starali się określić prawa rządzące tzw. łańcuchami przyczynowo-skutkowymi.

Holistyczne podejście do tematu, którego krzewicielem jest dr Andrzej Rakowski uwzględnia najszerzej zależności skutku końcowego od przyczyny pierwotnej. Zadał On sobie jednak pytanie w jaki sposób dotrzeć jak najkrótszą i skuteczną drogą do procesu powrotu do zdrowia, a w odniesienia do narządu ruchu, do przywrócenia prawidłowego stanu zmienionych czynnościowo i przeciążonych tkanek, zmniejszenia bólu i poprawy funkcji. Nowatorska metoda uruchomienia łańcucha zdarzeń odruchowych poprzez stymulację (drażnienie) aktywnych miejsc dostępu do aferencji, oparta o wieloletnie pozytywne doświadczenia terapeutyczne pozwala umieścić Go w panteonie twórców metodyki leczenia nie tylko narządu ruchu, ale organizmu jako całości.

Owi twórcy też zmierzali do podobnych celów, które wyznaczył sobie dr Andrzej Rakowski. Szli innym torem myślenia, zwracając uwagę na inne metody przywracania sprawności człowieka. Zdając sobie sprawę ze złożoności problemów i wydaje się wspólnego celu o którym wyżej, każdemu z wielkich należy się miejsce w orszaku, który zmierza do przysłowiowego Rzymu.

lek. med. Radosław Skłodowski

Ortopeda-traumatolog. Absolwent Akademii Medycznej we Wrocławiu. Twórca koncepcji Pięciu Układów Regulacyjnych (Five Regulatory Systems concept, FRSc), na której zbudował oryginalny model Medycyny Manualnej.

Autor szkoleń PINOTERAPII, DRY NEEDLING wg FRSc, a przede wszystkim MEDYCYNy MANUALNEJ wg FRSc.

Od 2000 roku zajmuje się profesjonalnie medycyną manualną, a od 2006 także klawiterapią. Jak sam mówi, podstawową zasadą Jego terapii jest wycofywanie chorób narządu ruchu poprzez naprawę funkcji, których utrata lub zaburzenie doprowadziły do tychże chorób. Odzyskanie prawidłowej funkcji wiedzie do wyzdrowienia, czasami także z tych chorób, które uchodzą za nieuleczalne.

KONCEPCJA PIĘCIU UKŁADÓW REGULACYJNYCH FRSC (FIVE REGULATORY SYSTEMS CONCEPT). BAZOWE CECHY DIAGNOSTYKI W FRSC. KLASYFIKACJA PODEJŚCIA DO TERAPII WG FRSC.

W pierwszej części przedstawione zostaną kluczowe zjawiska fizjologiczne, prawa przyrody i fizyki, na bazie których dobrane zostały techniki, metody i strategie terapeutyczne, które po latach doświadczeń zostały ujęte w koncepcję pracy z ciałem.

W drugiej części omówiona zostanie kluczowa rola wywiadu, czyli badania podmiotowego (subiektywnego), a także cele badania przedmiotowego (obiektywnego). Zasygnalizowana zostanie kwestia cech obiektywnych w badaniu subiektywnym i pułapek subiektywności w badaniu obiektywnym.

W trzeciej części autor przedstawi terapię FRSc wg podziału na strategie, metody, techniki oraz wg podziału na działania dedykowane poszczególnym układom regulacyjnym..

dr n. med. Janina Słobodzian-Rakowska

Specjalista fizjoterapii, terapeutka manualna, Nauczyciel Dyplomowany Terapii Manualnej Holistycznej. Tytuł magistra Rehabilitacji Ruchowej uzyskała w roku 1983 w Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. W latach 1983 - 1999 kierowała zespołem fizjoterapeutów Działu Rehabilitacji Zespołu Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu. Od 1999 r. prowadzi Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu.

W 1997 r. ukończyła kurs Terapii Manualnej dr. Andrzeja Rakowskiego i od tego czasu jest wykładowcą Specjalistycznych Podyplomowych Kursów Terapii Manualnej Rakowskiego dla lekarzy i magistrów fizjoterapii. W 2000 r. uzyskała tytuł doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej - rehabilitacji w Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. Bolesława Szareckiego w Łodzi. W 2009 r. uzyskała tytuł Specjalisty w Dziedzinie Fizjoterapii. Od 2003 r. współprowadzi Centrum Terapii Manualnej, kieruje pracą dydaktyczną, terapeutyczną oraz naukową. Od 2010 r. jest Nauczycielem Dyplomowanym Terapii Manualnej Rakowskiego. Jest Członkiem Zarządu PTTMH.

Ukończyła liczne kursy z zakresu terapii manualnej i psychoterapii. Autorka referatów, publikacji i wystąpień na temat Terapii Manualnej Rakowskiego, a szczególnie zagadnień związanych z dysfunkcjami systemu żuchwowo-gnykowo-czaszkowego, stóp i psychogenności w narządzie ruchu.

dr n. o zdr. Magdalena Tomczak

Fizjoterapeutka, Nauczyciel Terapii Manualnej Rakowskiego. Absolwentka Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu na kierunku Fizjoterapia. W 2008 roku ukończyła studia podyplomowe na kierunku Przygotowanie Pedagogiczne w Wyższej Szkole Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa, a w roku 2017 Podyplomowe Niestacjonarne Studium Metodologii Badań Naukowych na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu. W 2021 roku obroniła doktorat w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Ukończyła kurs Terapii Manualnej Rakowskiego, którą wykorzystuje na co dzień pracując w gabinecie ze swoimi pacjentami. Od 2021 roku jako Nauczyciel TMR w Instytucie Rakowskiego przekazuje wiedzę na temat metody innym.

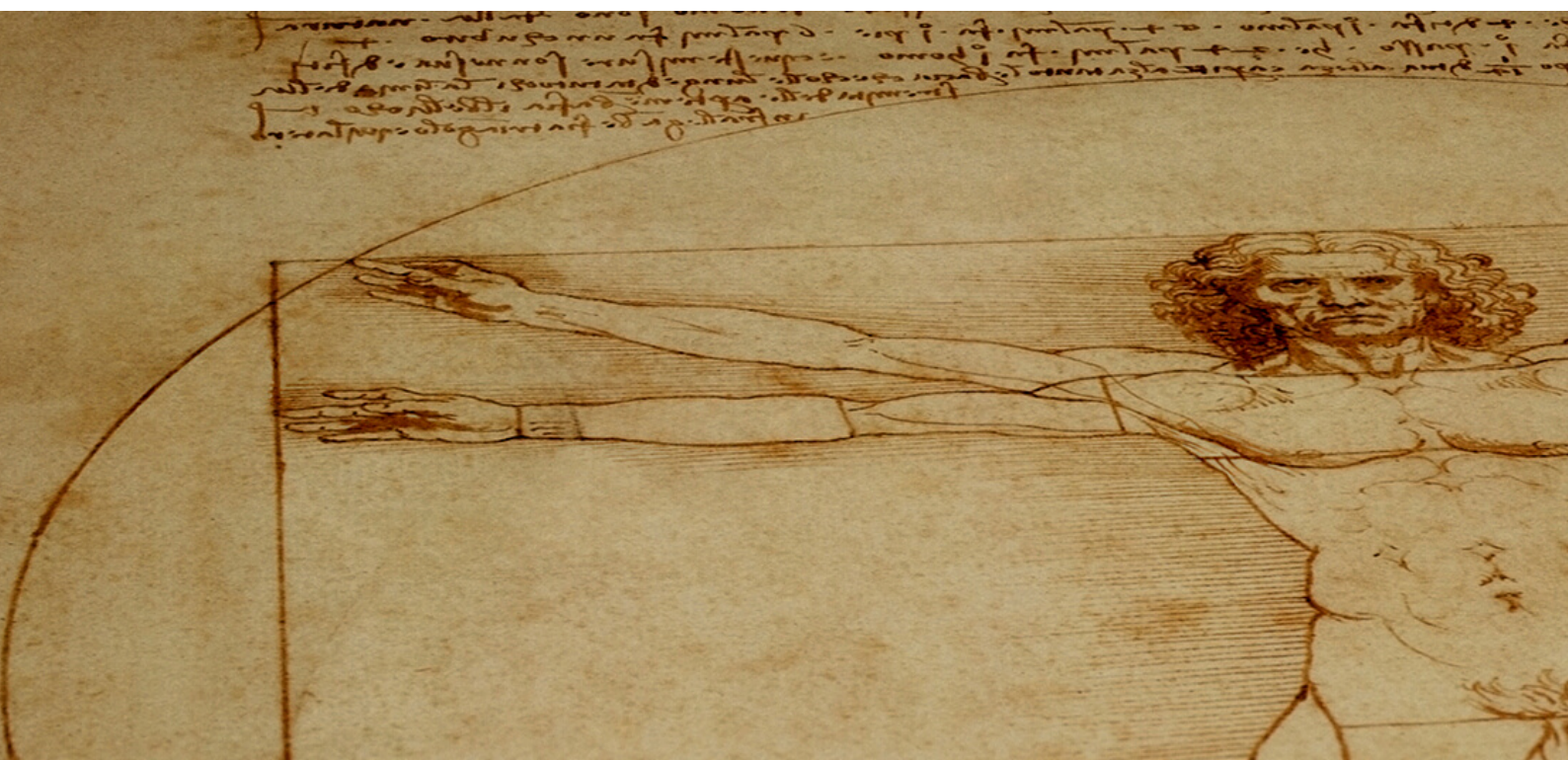
W pracy terapeuty, poza terapią dolegliwości bólowych, szczególnie interesuje się tematyką wad postawy u dzieci oraz pracą ze sportowcami i stabilizacją głęboką tułowia, rozumianą w bardzo szerokim kontekście.

TERAPIA MANUALNA RAKOWSKIEGO CZYLI, CO ANDRZEJ RAKOWSKI POZOSTAWIŁ SWOIM UCZNIOM.

Wieloletnia działalność terapeutyczna i naukowa dr. Andrzeja Rakowskiego zaowocowała powstaniem jedyne, rodzimego, systemu Terapii Manualnej Rakowskiego (TMR) (dawniej znanego jako Terapia Manualna Holistyczna). Szereg fizjoterapeutów, lekarzy, wyszkolonych przez A. Rakowskiego z powodzeniem wykorzystuje ten system do pracy z pacjentami cierpiącymi z powodu zaburzeń czynności narządu ruchu. Wiele pacjentów dzięki temu pozbyło się dolegliwości, uchroniło przed zabiegiem operacyjnym, nauczyło jak odtwarzać i utrzymywać równowagę w swoim ciele.

Podczas wystąpienia autorki scharakteryzują podstawowe założenia TMR, podkreślą te elementy, które do tej pory są unikatowe w medycynie i doskonale służą do szerokiego rozumienia zdrowia człowieka jak np.: dostęp do aferencji, czynnościowa zmiana stanu tkanek, charakterystyka objawowa tkanek, psychogenność w narządzie ruchu, test kontrolny i wiele innych.

dr n. o zdr. Bogumiła Dampc

Fizjoterapeuta, terapeuta manualny i terapeuta uroginekologiczny. W 2008 roku obroniła pracę magisterską na Poznańskiej Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego. W 2020 roku otrzymała tytuł doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu, na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Nauczyciel Dyplomowany Terapii Manualnej Rakowskiego. Wykładowca w Instytucie Rakowskiego i na Wyższej Szkole Edukacji i Terapii w Poznaniu.

W codziennej praktyce zajmuje się pacjentami z dolegliwościami bólowymi różnego pochodzenia – m. in. dolegliwości odkręgosłupowe: dyskopatie, przepukliny i wypukliny jądra miazdzystego, rwa kulszowa, rwa udowa, rwa ramienna, jak również bóle głowy, dolegliwości migrenowo-wegetatywne czy bóle mięśniowe i mięśniowo-powięziowe oraz dolegliwości psychosomatyczne. Częstoimi pacjentami są osoby, u których nie znajduje się rzeczywistych przyczyn dolegliwości w obiektywnych badaniach medycznych, a ich objawy są niespecyficzne i diagnozowane jako idiopatyczne.

Patrzy na człowieka całościowo, szukając również pozamiejscowych przyczyn dolegliwości zgłaszanych przez pacjentów.

mgr Danuta Sokołowska

Z wykształcenia i z zamiłowania jest. fizjoterapeutą, terapeutą manualnym i trenerem EFT. W 2009 roku ukończyła Akademię Wychowania Fizycznego w Poznaniu. W tym samym roku ukończyła kurs Terapii Manualnej Holistycznej. Od dwunastu lat pracuje jako terapeutka, Od sześciu lat z dumą współtworzy firmę rodzinną, jaką jest Centrum Terapii Manualnej, a od niedawna również Instytut Rakowskiego. W gabinecie posługuje się Terapią Manualną Rakowskiego oraz Technikami Emocjonalnej Wolności – dwiema metodami, które stały się Jej spójnym, terapeutycznym DNA. Regularnie doskonali się w zakresie fizjoterapii oraz psychosomatyki. Pracuje wnikliwie i holistycznie.

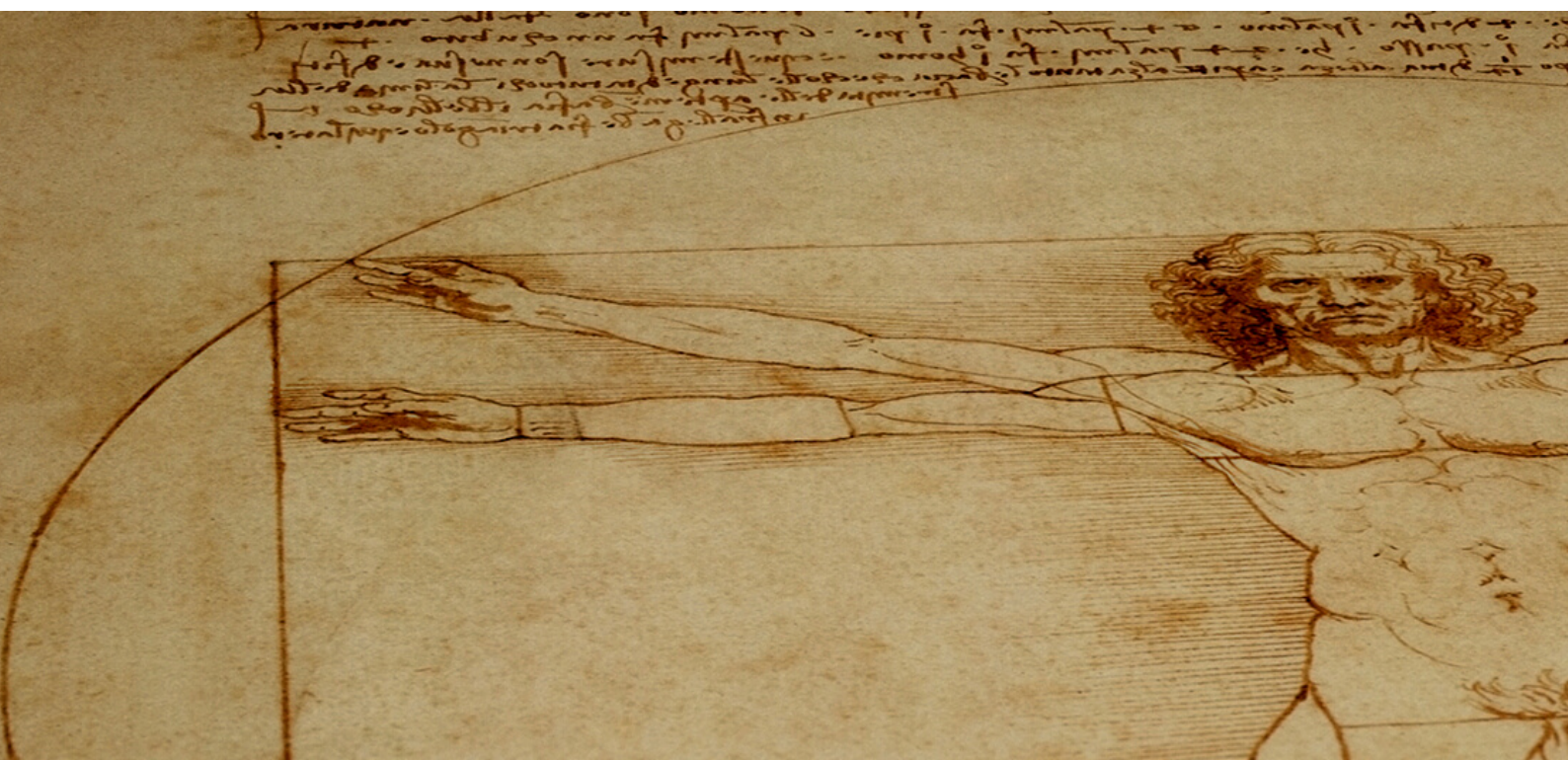
Kieruje się wizją, że każdy fizjoterapeuta może skutecznie pomagać i spełniać się w swojej pracy korzystając z uważności na zasoby swojego pacjenta. Najbardziej pasjonuje i ciekawi Ją wewnętrzna mądrość osoby i jej ciała oraz przywilej obserwowania jak ujawnia się ona w procesie zdrowienia.

TERAPIA MANUALNA RAKOWSKIEGO. NARZĄD RUCHU W STRESIE.

„Narząd ruchu przystosowany jest do obciążeń dynamicznych, a nie statycznych, którego jednym z rodzajów jest reakcja na stres, czyli przeciążenie statyczne psychogenne” – mawiał dr Andrzej Rakowski. Czy zatem narząd ruchu może być w stresie? Jakie są tego objawy? Co nazwać objawem psychosomatycznym, a co tylko przeciążeniem fizycznym? Czy każdy objaw jest psychosomatyczny i dlaczego chorujemy? Jak proces chorobowy postrzegany jest w ujęciu Terapii Manualnej Rakowskiego? Jakie sygnały ostrzegawcze wysyła do nas nasze ciało? Czy możemy zauważyć jak reagujemy na stres? Czy istnieją konkretne i sprecyzowane wzorce tych reakcji? Jak je rozpoznać? Czy możemy żyć bez stresu i czy byłoby to dla nas korzystne? Czym jest eustres i dystres?

W wystąpieniu autorki omówią w jaki sposób organizm człowieka reaguje na stres i jak odpowiada na jego chronicznie podwyższony poziom. Przeanalizują drogę od stresu do choroby. Przedstawią możliwości wykorzystania pracy z narządem ruchu do łagodzenia skutków stresu. Poszukają odpowiedzi na postawione wyżej pytania wykorzystując dostępne publikacje oraz doświadczenia własne.

zasady uczestnictwa

Opłata za uczestnictwo w Spotkaniu Naukowym:

- **Członkowie PTTMH: 100 zł***
- **pozostali Uczestnicy: 200 zł**

Powyższe kwoty obejmują:

- udział jednej osoby w sesjach naukowych
- certyfikat uczestnictwa, 6 punktów edukacyjnych
- bufet kawowy wraz z poczęstunkiem przez cały czas trwania spotkania

Osoby zainteresowane rezerwacją miejsca na uroczystej kolacji prosimy o kontakt telefoniczny lub zgłoszenie e-mail na adres: pttmh@ctmrakowski.pl.

Udział w uroczystej kolacji: 90 zł

***Warunkiem skorzystania z opłaty zniżkowej dla Członków Towarzystwa jest pozytywna weryfikacja danych u Organizatora. Prosimy w polu uwagi w formularzu zgłoszeniowym umieścić dopisek „PTTMH”. Przypominamy Członkom PTTMH, że zniżka dotyczy tylko osób, które opłaciły bieżącą składkę członkowską.**

Opłaty nie zawierają kosztów dojazdu oraz noclegów.

Opłaty nie zawierają lunchu. Istnieje możliwość zamówienia lunchu w cenie 40 zł we własnym zakresie w restauracji Hotelu Przylesie.

Przelewu opłaty za uczestnictwo w Spotkaniu i udział w uroczystej kolacji prosimy dokonać po otrzymaniu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia na numer konta:

**Polskie Towarzystwo Terapii Manualnej Holistycznej
Sierosław, ul. Leśna 1, 62-080 Tarnowo Podgórne
SGB 04 1610 1087 2007 0002 4455 0001**

W tytule wpłaty:

Imię i nazwisko uczestnika z dopiskiem "Spotkanie Naukowe 2022"

Uprzejmie informujemy, że Towarzystwo nie wystawia faktur VAT. Na życzenie istnieje możliwość uzyskania noty księgowej.

zgłoszenia

Osoby zainteresowane uczestnictwem prosimy o rejestrację przez formularz zgłoszeniowy na stronie **www.ctmrakowski.pl** lub zgłoszenie e-mail na adres: **pttmh@ctmrakowski.pl**.

Informacji udziela biuro PTTMH (poniedziałek-piątek, w godz. 8:00-16:00)
mgr Katarzyna Polańska-Bebejewska tel.: (+48) 508 170 938/ 61 81479 00

miejsce spotkania

Siedziba PTTMH
Budynek Centrum Terapii Manualnej
Sierosław, ul. Leśna 1
62-080 Tarnowo Podgórne

komitet organizacyjny

dr n. med. Janina Słobodzian-Rakowska
prof. dr hab. med. Jerzy T. Marcinkowski
mgr Danuta Sokołowska
mgr Katarzyna Polańska-Bebejewska